

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming aan de auteur te vragen. Dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. contact op met de auteur.

Contactadres: joost@hahahetleven.nl

Copyright (C) Joost II Sickenga

TO NAIL

JOOST II SICKENGA

Een man gaat met de trein van Amsterdam naar Leerdam.

De binnenkant van mijn neus stinkt.

Dat weer.

Vijf voor vijf B.

Vijf voor, vijf B.

Drukke.

Mensendrukke.

En waar gaan we allemaal naartoe?

Trap op.

Hier: vier A.

Vijf A.

Lopen.

Vijf B.

Kwart voor.

Nog tien minuten.

Kijk aan.

Zitten.

Naast me een krantenkop op een laptop.

Me too.

Prachtig.

Pak het machtsmisbruik maar aan.

Wring het uit, krab het open, zaag het door.

De vraag is wel:

Wie wil er nog macht als je het niet kan misbruiken.

Achterkamertjes, prijsafspraken, zelfverrijking, onderhandse deals en malafide aanbestedingen.

Vriendjespolitiek.

Nou mijn vrienden zijn het niet.

Zwendelaars zijn het.

Zwijnen.

En de democratie die ons daartegen zou moeten beschermen, wel: die democratie is alleen nog een lobby-lobby-machinerie.

We mogen kiezen wie we willen, maar eenmaal gekozen krijgt het een roedel lobbyisten achter zich aan.

Gaan miljarden in om.

Ze schrijven mee aan wetgeving.

En wij maar kiezen.

En wij maar kniezen:

'Het maakt niet uit wie je kiest.'

Ben ik ziek of is het juist gezond dat je ziek wordt van zo'n context.

Ze willen je doen geloven.

Ze willen je helpen.

Ze zeggen doe het nou 's zo.

Bekijk het 's van deze kant.

Of: 'We gaan allemaal wel 's door een dalletje.'
Het dal heet dan het dieptepunt en de berg heeft natuurlijk de top.
Alleen: waar groeien de bomen, stromen de beekjes en bloeien de bloemen.
En zo'n top.
Zuurstofgebrek, kaalslag en hoogteziekte is wat je wacht.
Ja.
Of ze zeggen: 'Slik dit 's.'
Slikken sinds de jaren tachtig psychofarmaca alsof het slokjes water zijn.
Alles om de indrukken maar onder controle te krijgen.
Af!
Af.
Afstompen.
Afknijpen.
Afschrijven.
Want die indrukken zijn oh zo angstig en verwarrend.
Ikzelf loop dagelijks rond in de meest vreemde 'wat-als' gedachten.
Wat als ik je voor je bek sla.
Wat als ik mijn plas niet kan ophouden.
Het houdt niet op.
Je moet er maar tegen kunnen.
Gaat vanzelf denken:
Wat een shit-wereld.
Wat een gruwel.
Waarom doet iedereen zo beroerd.
Krantenkop.
De minister president ook.
Dat is toch beroerd wat hij met die belasting flikt.
Nederland belastingparadijs.
Dat is voor de werkgelegenheid.
Dat maakt het niet lang meer.
Automatisering, robotisering, krijg de tering.
Er wordt nu al meer geld verdiend met geld, dan dat er voor geld wordt gewerkt.
Geen wonder dat alleen de rijken rijker worden.
En waar gaan wij werkelozen ons mee bezighouden.
We kunnen toch niet met z'n allen uit onze neuzen vreten.
Die zijn gewoon op een gegeven moment echt leeg.
Tot op de bodem wou ik zeggen, maar –
Dus tot in de nok zijn die neuzen leeg en dan.
Dus als de minister president dat allemaal kan doen, waarom zou ik dan nog elke avond mijn pillen slikken.
Soms gein ik daarover.
Zeg ik dat ik wat ongeremd ben.
Beetje als nu.
Omdat ik niet meer slik.
Schrikken ze van.
Controleverlies.

Boeh, eng!
Maar ik slik niet meer.
Ik kijk wel uit.
Eén van de bijwerkingen is impotentie.
Daar had ik me op verheugd.
Ja altijd die tijdrovende lul.
Maar die bijwerking werkt niet.
Slik dus niks meer.
En zeker alle bullshit niet.
Knappe jongen die mij nog iets door de strot douwt.
Jullie zijn er wel allemaal.
Jullie hier op dit perron.
Allemaal in je eigen wereldje.
Maar als ik er niet meer ben, is er ook geen ik die jullie nog ziet.
Dat jullie goed weten dat je totaal inwisselbaar bent.
Met je individualiteitje.
Dus ik zou maar 's een beetje je best doen.
Een beetje beter je best doen en zorgen dat het hier ook voor mij leuk is.
Heb alleen ik last van een geweten.
Er moeten toch anderen zijn.
Waarom doen die niets.
Waarom verenigen we ons niet.
Samen staan we sterk.
Maar we staan niet samen sterk.
We staan samen op sterk water.
Goed geconserveerd, genummerd op de plank, op een perron, in een systeem.
Een systeem waarin we een functie hebben.
Die we vervullen.
Wij vervullen de functies.
De functies vervullen ons niet.
Of als de functies ons vervullen, dan is dat met angst.
Tot het randje.
En niet meer.
Nee nou niet gek gaan doen.
Overtollige angst wordt afgeroomd.
Dus tot het randje en meer niet.
Anders is het niet meetbaar met de maatbeker.
En hoe doseer je dan die psychoformica.
Farmaca.
Die psychofarmaca die ik niet meer slik.
Ja ik kan sarren.
Ik weer waar het zit.
Waar ik moet prikken.
Waar ik moet poken, prakken, porren.
Tot ze me uitkosten.
Hou toch 's effe je kop man.

Al jong vechtpartijen.
Altijd tegen een overmacht.
Volwassenen van tachtig kilo.
Een kluwen kinderen.
Fysiek onder de maat was ik.
Iel ventje.
Op kracht ging ik niet winnen.
Maar verduren, dat kon ik.
Gek werden ze ervan.
Sloeg mijn vader me, pakte ik een koffieschoteltje.
Sloeg ik mezelf nogmaals.
En kalm hè.
Het had het beste effect als je dat onaangedaan deed.
Glimmend glashard zonder een krasje emotie.
Gewoon kijken tot waar de ander het volhoudt en dan nog een paar stappen verdergaan.
Hoppa.
De enige levenslust die we kennen is geldingsdrang.
Ja geldingsdrang.
Ik snap die ophef over die High School shootings ook niet.
Ik snap dat wel.
Iedereen wil gezien worden.
Door een aanrijding met een persoon rijden er geen treinen tussen Amsterdam en Utrecht.
Dit duurt tot ongeveer half twee.
Aanrijding met een persoon.
Die is dood.
Die is al geen persoon niet meer.
Half vijf komt Jasper.
Half twee hier weg, twee en half uur onderweg en ik red het nog.
Half vijf komt Jasper.
Te laat komen staat zo artistiek.
Indrukken.
Indruk maken en indrukken ingedrukt krijgen.
De één na de ander.
En een verband.
Verhaaltjes.
Verhaaltjes veracht ik.
Dat is alleen maar denken wat een onverstaanbaar, bijna onbestaanbaar leven begrijpelijk wil maken.
De oorzaken en de gevolgen, de aannames en determinaties, van de regen in de drup, la condition humaine: treurig.
We kunnen bijna gaan aftellen.
Willen natuurlijk een happy end.
Maar een happy end is maar een artificiële onderbreking.
Vertel je door dan gaan we allemaal dood.
Nee het beeld, die ene indruk, het stilstaande beeld, bewegingsloos, dat is mijn ding.
Tweeluiken, drieluiken, vierluiken.

Dat vind ik al niks.
Wordt altijd een sequentie.
De één na de ander.
Twee al.
Voor en na.
Het afvallen.
De haarinplant.
Of de zondeval.
Voor en na.
De liefde.
Het kind.
Het eerste huis.
De laatste zoen.
De zoveelste schreeuw.
Voor en na.
Het orgastische, krolse.
Het moment waarop ik bekende.
Hey Liesbeth...
Nog voor je ja zei.
Maar na de deemoed in je ogen.
Het ene beeld.
Dat ene beeld.
Het beeld dat op zichzelf staat.
Binnen de grenzen die het heeft, staat alles wat dat beeld nodig heeft.
En het beeld zegt niks, vertelt niks, heeft niks met woorden van doen.
Dat beeld –
Een schilderij speelt zich af op een doek.
Een begrensde oppervlak.
Daar kan ik wat mee.
Dat versta ik.
Een verhaal versta ik meestal niet.
Van een begin via het midden naar een einde kan ik niet.
Ik ben geen man van het midden.
Ik ken alleen momenten.
Scheur meteen uit de bocht.
Scheur me meteen los.
Beeld na beeld na beeld.
Pats-pats-pats.
Geen sequentie, geen opeenvolging, nergens film, alleen: beeld-beeld-beeld.
Ritme: beeld-Beeld-beeld-Beeld.
Woorden dwalen maar door de ruimte.
Moeten ook in de goede volgorde worden gezegd.
En dan weerkaatsen ze wat, meer of minder.
Hangt af van het oppervlak, de huid der dingen.
Velours absorbeert, platina galmt.
Woorden glippen door deuren en verliezen onderweg hun verstaanbaarheid.

Veroorzaken in aangrenzende kamers gemurmel van vermorzelde decibellen.
Terwijl in de kamer waar gesproken wordt iedere luisteraar er maar het hare van denkt of het zijne mee associeert.
Nee een kader, een begrensd vlak.
En daarbinnen gebeurt het dan.
Daar gelden andere wetten dan daarbuiten.
Reken maar.
Die grens wordt bewaakt.
Paspoort graag.
Wat kom je doen.
Je wilt dit schilderij in.
En waarom als ik zo vrij mag zijn.
Wat levert mij dat op.
Nou, waarom zou ik dan.
Je komt alleen maar halen.
De modder van je baggerleven zit nog in de velgen van je cabriolet.
Verschrompelde geest wil zich oprichten.
Zich verheffen.
Op zoek naar mentale Viagra.
Maar voor er potentie is moet er in potentie wel potentie aanwezig zijn.
En zelfs dat is hier afgedroogd, opgedroogd, uit –
De schilder zegt: 'Teken aan de wand.'
Kijk die ander, de sleur, het slijk waar hij zich doorheen trekt.
Bagger tot boven de enkels.
Volgelopen schoenen vastgezogen in zompige grond.
Een zuigzoen van het slijk der aarde.
Toe, trek er maar aan.
Trek je maar los.
Dat slurpende geluid is een aanmoediging.
Trek harder en als de voet dan losschiet trek je te hard en val je om.
Elk streven in dit leven is gedoemd.
Hoe blubbert dat in je hoofd.
Ha, everything I despise wil make me rise.
Ik ben een strontvlieg.
Met zo'n irritant zoemende zoem.
Je zit achter me aan met een vliegenmepper.
Land ik op die vliegenmepper en blijf daar zitten want: waar ga je me nu mee slaan.
'Hey Mam, Mam!'
Dat is de buitenwereld.
Komt altijd binnen zonder kloppen.
Meteen praten natuurlijk.
En altijd over zichzelf.
Karakter-technisch heel onkies.
Nooit 's: stoor ik.
Nee altijd: bam hier ben ik.
Echt zo onomstotelijk die buitenwereld.

Mellow up man.
Het hoeft heus niet meteen zo tastbaar hoor.
Beetje minder, beetje ambiguer.
Zou dat kunnen.
Want wat heb je nou allemaal te vertellen.
Met je betonnen gebouwen, geëtaleerde koopwaar, die duizenden kilo's mensenvlees, stenen bestrating.
Buitenwereld.
Staat een jochie tegenover me en die bekijkt mij.
Ik kijk zogenaamd de ander kant op.
Hij sjort aan zijn moeder, zegt:
'Hey Mam, Mam!
Die meneer is een soldaat.'
Moeders blik keurt me.
'Nee dat is geen soldaat.'
'Hij is wel een soldaat.'
'Die meneer is veel te oud voor soldaat.'
'Het is een ervaren soldaat.'
'Hij heeft geen soldatenkleren.'
'Hij heeft vrij.
Soms, als de plicht niet roept, hebben soldaten vrij.'
Aanrijding met een persoon.
De nood van die persoon.
Mijn tijd in de inrichting.
Tweederde van mijn dertigste levensjaar.
Negen maanden.
Een soort zwangerschap.
Herboren eruit.
Nieuwe naam ook.
Nou niet nieuw.
In LA heette ik Matthew.
Gingen we in Nederland wonen, noemde ze me Mathijs.
Na die inrichting was ik weer Matthew.
Negen maanden.
Het avondeten.
Keurig klokslag zes uur.
Negen maanden.
Aan tafel gesprekken voor de praatzieken.
Stilte voor de anderen.
Christelijke Henri bijvoorbeeld, altijd stil.
Wil een ander hoofd.
Bij hem begon het met hyperventileren.
'Dan is het –
Je voelt zo de dood vanaf je kruin je kop inzakken, je nek dichtsnoeren, je borstkas verstenen.'
Patricia tegenover Margot, tegen Margot:
'Vanmiddag zijn Tinie en ik wezen winkelen.

Met Tinie's auto.
Tinie rijdt goed.'
Tinie proest: 'Nou dat is ook wel 's anders geweest.
Dan zat Barbara, negen jaar, die zat naast me.
Zo zat ik, Bar daar, naast me, en dan zei ik:
"Bar, kijk nu even Bar, kan Mamma gaan rijden."
En Bar zei dan: "Maar Mamma, je hebt toch zijspiegels."
"Zit niet te kloden Bar, kan Mamma nou rijden of niet."
Het was echt zielig, dat arme kind.
En dan vroeg Katja van de achterbank of de radio aan mocht.
Deed Bar dat.
"Nee die rotherrie kan ik er niet ook nog bij hebben.
Uit, uit, uit dat ding.
Uit zeg ik je.
Bar."
Ze zeiden: "Het is helemaal niet meer leuk bij Mamma in de auto.
Zullen we de walkman maar meenemen."
Ja dat is toch treurig, die arme kinderen.
Maar ik was als de dood.
En Bar dan van: "Je kan het wel Mamma, echt je kan het."
"Hou je kop Bar, Mamma is bang."
Een vrachtwagen, een bestelbusje zelfs, dat was ondoenlijk.
Afschuwelijk.
"Bar, Mamma durft niet verder."
En Katja van de achterbank die zei dan, precies zoals mijn ex-man, die zei dan:
"Dan geef je toch gewoon een poep gas."
Baf.
Die kon een klap krijgen.
Katja van de achterbank janken.'
Om half vijf komt Jasper.
Met Jasper werk kijken is leuk.
Soms kijkt hij heel boos.
Voor hem is het vanzelfsprekend dat ik dit doe.
Voor hem, zijn verhaal over mij begint bij: Matthew, schilder.
Die man moet gewoon een kwast vasthouden anders drinkt hij teveel.
Dat.
Wat.
Staan we hier toch weer braaf te wachten.
Ik ben in staat een kooigevecht te beginnen.
Braaf.
Wachten.
Film dit, een lange, trage rijder over die rails die daar toch al ligt, camera op ons gericht, een perron vol wachtende mensen.
Die mensen zo van kruin tot zool in beeld en dan traag, nee-nee trager langs al die mensen.
Onheilspellende muziek eronder en je hebt een dystopie.
Liesbeth ziet altijd mensen op een perron.

Karakters met verhalen.

Ik zie kleuren, licht, schaduw, een blik, een uitsnede, nog meer licht, omfloerst.

Het ritme in de stangen van de overkapping.

Ik heb een schitterend atelier.

Oude fabriekshal.

De glazen omloop waar de bazen liepen is mijn huis.

Dat huis heeft Liesbeth ontworpen.

Mag niet: wonen op een industrieterrein.

Ze gedogen het.

Ik heb me één keer nogal uitgesproken ingelaten met de plaatselijke politiek.

Kreeg ik meteen een brief dat ik daar illegaal woonde.

Zo snoeren ze je nek.

Ja de bek snoeren schiet niet op.

Uit ervaring weten ze dat de nek dichtsnoeren efficiënter is.

Kijk een boerka.

Dat je niet in deze maatschappij wil integreren is begrijpelijk.

Zelf doe ik er alles aan om me niet met jullie in te laten, om erbuiten te staan.

Waar competitie is daar ben ik weg.

Perfectionisme, de beste moeten zijn, concurreren.

Dat prikt maar in onze hersens.

Zoals rook in je ogen prikt.

En waar rook is is vuur.

Alleen mensen die in de brand hebben gestaan hebben een burn-out.

Zoek het lekker uit met je rangordes, hitlijsten, prioriteiten.

Wat een leven.

Nog niet voor even mijn leven.

Zes uur avondeten.

Margot.

Onderkinnen gaan over in boezem, buik en dikke benen.

'Vroeger dan zag ik iemand die zo vet was en dan dacht ik:

"Dan stop je toch met eten."

Maar nee hoor, juist niet.

Het gaat gewoon om groetsj-groetsj-groetsj.'

Mollige handen maken een prop-beweging.

Vegen gehaast zweet van voorhoofd, bovenlip.

Een stem:

'Maar dan pas je toch niet meer in je kleren.'

'Nee dat is het 'm juist, dat wordt allemaal gesjoemel met elastieken en spelden.

Soms denk ik: "Als ik nog effe zo doorga kan je me met een vingertje lek prikken."

Gister bij de diëtiste zat ik te huilen.

Eten is het niet.

Het is dat snoepen, vraatzucht.

Ik durf amper langs mezelf naar beneden te kijken.

Als ik zo opzij kijk.

En ik ben klein dus ik word helemaal rond.

Ik weet het.

Ik heb een heel goed lichaamsgevoel.
Bij sport moesten we springen.
Nou echt, mijn buik: zo schudden.
En dat daarboven ook.
Alles shaken.
Ik probeerde het nog vast te pakken, maar ja, twee handen voor dit hier, en de rest heeft vrij spel.
Vroeger had ik een complex dat ik zo weinig had.
Cup AA.
Nu zit ik bij de H,I.
En duur die dingen.
Zit natuurlijk ook veel stof in.
En dan zie je andere kleren, leuke kleren, maar die passen niet.
Ja ik groei wel, maar mijn smaak blijft klein.'
We sliepen op zaal, in eenpersoonsbedden.
Bedden op hoge poten en met allemaal dezelfde bruine dekens.
Margot was klein.
Zat zij op de rand van haar bed dan bungelden de benen vrijuit.
Zo schommelend kon ze 's nachts de wakkere uren wegvreten.
Zakken chips, pinda's, kaki's, komkommers.
Zoog je onder haar bed dan ratelde het voortdurend in de stofzuigerslang.
Zei je dat tegen haar, dan beaamde ze dat.
'Ja ik was in slaap gevallen en toen was het bakje borrelnootjes omgevallen.
Ik had zo liggen zweten dat huh, al die nootjes overal op mijn lijf plakten.
Witte, beige en oker.'
Margot met de luid meegezongen gospelsliedjes.
Het stille huilen.
Uren in de lange gang op en neer, met het fotootje van haar zoon tegen de boezem gedrukt.
Voor haar was het aftellen al begonnen.
Voor ons hier allemaal ook.
Tot drie uur.
Is het laatste bericht.
Op en neer naar het einde van het perron duurt zeven minuten.
Hoe vaak ga ik nog op en neer.
Kan niet stilstaan, ik.
Ga altijd dralen.
Waar ik niet op geleund heb.
Tegenaan gehangen.
Onderuitgezakt.
Mezelf laveloos gedrapeerd heb.
Opverend opgericht.
Licht en lucht.
Wat een lucht.
Die heerlijke lucht.
Nemen we altijd maar voor lief.
Maar het is er toch mooi maar.

Die lucht die zo prachtig luchtig is waardoor je het zo naar binnen kan ademen.
Heel welwillend en meegaand die lucht.
Zouden we nog wat van kunnen leren.
Geen vorm zo gek of het kan het aannemen.
Wanneer nemen wij nou iets aan.
En het mengt ook oh zo gemakkelijk.
Laat een scheet en de lucht verandert mee.
En zuurstof.
Die levensbehoefte zweeft gewoon voor het oprapen.
Opname, circulatie, afvoer van kooldioxide, overall is aan gedacht.
Prachtig toch.
Ja-nee ik kan het wel: positief nadenken.
Stel dat we alleen uit bladeren zuurstof uit bladeren konden opnemen.
Had je voorgesneden bladeren in de supermarkt.
Nam je een tas met bladeren mee als je naar de kroeg ging.
Nee lucht is beter, hebben ze goed gedaan.
Die zijn niet dom.
Zij wel.
Ja dat zie ik.
Dat zit niet lekker.
In d'r lekker zittende wolletje.
Die aardse kleuren.
Ik heb het niet zo op die reïncarnatie-types.
Van die horror-scoop-luitjes.
Daar zit iets softs, zweverigs, bijna glazig.
Nee niet mijn types.
Je zou zeggen: ik met mijn verhaal.
Want ik heb wel degelijk een vorig leven gehad.
Maar het is wederzijds.
Ze motten mij ook niet.
Vertel ik dat ik uit 2093 kom, kijken zij me aan alsof ik dat verzin.
Alsof ik zelf zit uit te dokteren dat ik in '61 werd geboren en 32 jaar later, in 2093, stierf.
Er was niemand op mijn begrafenis.
Mensen werden niet meer begraven.
Tja dat klinkt misschien gek:
Een vorig leven in de toekomst.
Maar ruimte en tijd is natuurlijk één entiteit.
Verleden en toekomst bestaan naast elkaar.
Niet na elkaar.
Weet je wie dat goed kan uitleggen.
Einstein.
Natuurkunde, middelbare school.
Ik deed eindexamen.
In de laatste week is dit.
De examens zelf.
Het gymzaal-werk.

Het examen van die dag begon vroeg in de middag.
Een zonnige dag, mooi als een uitzondering.
Maar vanachter glas want ik moest leren.
Toen naar beneden, naar buiten, in haar warmte: de zon.
Mijn moeder zat op het terras met een vriendin.
Vest en trui hingen over een derde stoel.
In de tuin waren de tinten groen fris.
Met schakeringen die verdwijnen als groen uitgroeit.
In de zomer is dat.
Dan wordt al het groen, wat groen toch al snel heeft, dat het allemaal hetzelfde groen wordt.
Dus dit was lente.
Een dag die je behoorde te vieren met een fietstocht in de polder.
Een te vroeg biertje in het gras.
Het stond me niet aan dat een Havo-diploma mij verbood om deze in de schoot geworpen
schoonheid te vieren.
Terwijl mijn moeder met: 'Zet 'm op man,' afscheid van me nam, stapte ik op de fiets en ging
buiten de tuinpoort niet rechts maar links.
Beeld.
Fel licht, harde schaduwen, aangevreten contouren van de gouden regen in tegenlicht.
De binnenkant van mijn neus stinkt nog steeds.
Niet rechts maar links.
Dat compromisloze gaat hem nog opbreken.
Maar dat is pas als hij dertig is.
Kan ik dat compromisloze nog laten bestaan.
Durf ik dat aan, is het verstand ertegen bestand.
Blijft er iets van dit leven over.
Aanrijding met een persoon.
Dat is erg.
Maar waarom moeten we allemaal langer leven.
Omdat ze dan langer aan ons kunnen verdienen.
Ik kots op jullie trots.
De opgepimpte eigenwaarde serveer ik af.
Alles wat iedereen bereikt riekt naar lijken in de kast.
Opgeblazen eigendunk prik ik lek.
Loopt het leeg als een darmstelsel aan de diarree.
Hup weg ermee.
I'm gonna rock your world.
Ik ga je wereld stenigen.
Hou op met dringen.
Rustig aan.
Laat eerst die mensen eruit.
Waar moeten wij anders in.
Nee niet, niet dringen.
We passen er allemaal wel in.
Het is Noachs ark niet.
Ik red het niet.

Ik wil het ook niet meer redden.
Jullie zeker niet.
Reddeloos en redeloos.
Onaangedaan, onmenselijk, onmetelijk.
Gaat het goed, je nagels knippen.
Zit in de openbare ruimte haar nagels te knippen.
Geknipte nagels, ik vind dat smerig.
Doe dat thuis.
Of überhaupt niet.
Want wat heeft het nog voor zin: geknipte nagels in de openbare ruimte.
Die zich eindelijk, maar nog altijd tergend traag verplaatsende openbare ruimte.
Zie de huizen, gebouwen, viaducten.
Het schuift voorbij, langzaam.
Schuift het richting de afgrond.
De horizon.
En daar flakkert het allemaal in.
Er zijn nachtmerries.
Maar het woord dagmerrie bestaat niet want dat noemen we leven.
Het is niet in de haak, een verloren zaak, stel dat aan de kaak, blij wakker en waak.
Kwaak.
Het is gewoon een kater.
Gewoon het feestje van gister.
Feestjes.
Vreselijke festijnen.
Ze klonteren samen, de mensen.
Er groeperen zich groepjes.
Een volume-eenheid met her en der een hogere dichtheid van lichamen.
Gelijkgestemde lichamen meestal.
Hersenen met vergelijkbare frequenties.
Onder elkaar gelijk hebbende mensen die elkaar verstaan.
Versta je mijn Mathews.
Ik versta jouw Annabels wel.
Mannen en vrouwen die dicht op elkaar kruipen en de ander met woorden befrjemelen.
Kijk Kees nou toch.
Die staat weer goed in zijn koffie te koken.
Die Kees.
Die beweert nu zelfs dat hij een kut heeft.
Een wat.
Wat een overtuigings-verkrachting.
Je stelt je het toch een moment voor, niet.
Me too.
Want waar zou die kut dan moeten zitten.
En zit die erbij of in plaats van.
Is Kees nog wel de goede naam.
A worst Kees scenario.
Ik moet er niet aan denken.

Maar ik denk er wel aan.
Dus wie bepaalt hier nu wat ik denk.
Ikzelf.
Maar geregeld denk ik dingen waar ik nooit aan gedacht zou hebben.
Wie verzint dat dan.
Waar komt dat vandaan.
Ben ik dat ook, dan bestaat dat ik dus voor een deel uit een niet-ik.
Zelfs: mijn beste ideeën komen uit dat niet-ik.
Ja een idee krijg je, dat verzin je niet zelf.
Soms komt het met geweldige, echt gewelddadig goeie oplossingen, mijn niet-ik.
Is dat dan het gemeenschappelijke onderbewuste.
En wil ik wel iets gemeenschappelijks met die als zure melk samenklonterende mensen.
Zeker zoiets bepalends als een onderbewuste.
Weer iets waar ik niet aan moet denken.
Geef me landschap, geef me een verte, een uitzicht, een einder.
Geef me een perspectief, geef me de ruimte, een drie-D-ruimte het liefst.
Het zit allemaal zo dicht op elkaar.
Gehyponotiseerd door een beeldscherm.
Krantenkop.
Computers begrijpen emoties.
Als ik iets niet begrijp dan zijn het mijn emoties.
Dat hoort ook zo.
Het zijn emoties, geen beredeneerde handelingen.
Dus wat is er te begrijpen.
At random, Russisch roulette, radiografisch onbestuurbaar.
Maar een computer kan ze dus begrijpen.
Is handig.
Krijgen eenzame bejaarden gezelschap van begrijpende computers.
'Help ik ben gevallen.'
'Ik begrijp het.'
'Ik ga misschien wel dood.'
'Ik begrijp het.'
Ja wanneer begrijp je iets.
En dat begrip niet zo maar eventjes tot actie leidt, daar zijn we allemaal het levende voorbeeld van.
Bucket-list-shit.
Lijstje things-to-do.
Toe-de-loe.
Had ik zo'n computer, bracht die al gauw 's ochtends twee keer koffie op bed.
Als die er tenminste ook maar iets van begreep.
Dat wordt wel een vreemde verhouding.
Die computer doet van alles voor me en ik kan nooit 's iets aardigs terugdoen.
Zonne-energie is niet lekkerder dan twee-twintig uit een kolere-centrale.
Terwijl het licht echt in mijn natuur.
Iets aardigs terugdoen doe ik graag.
Vleien kan ik als een zijden sjaal, zwevend op de wind.

Soepel, beetje in slow-motion, dwarrel ik lichtjes op je ego.
Voor wat, hoort wat.
Ik vind dat belangrijk, gelijkwaardigheid binnen een relatie.
Zou ook nooit met een gids een berg in Afrika gaan beklimmen.
Zo'n gids loopt voor je.
Op een helling is dat nooit gelijkwaardig.
En met zo'n computer, die krijgt alleen bevelen, dus dat wordt sadomasochistisch.
Niet goed voor mij.
Ik schiet gemakkelijk in dingen door.
Kan ik beter niet aan beginnen.
Misschien wordt de computer wel vals als de hond van de door het dronken baasje zwaar mishandelde hond.
Mm.
Krijg je dan zout in je koffie 's ochtends.
Of erger.
Ik begrijp er geen snars van.
Had ik zo'n computer zou die me aldoor alles moeten uitleggen.
Jij begrijpt het nog, toch.
Nou leg maar uit dan.
Ik luister.
Wie ben ik.
'Matthew.'
Meer.
'Huisman.'
Meer.
'Vijfenvijftig jaar, drieënzeventig kilo schilder.'
Heb je niet iets meer voor me.
Hoe kan ik daar een rol op bouwen.
Ik moet daar de hele dag mee spelen.
Het ene beeld.
Dat ene beeld.
Het beeld dat op zichzelf staat.
Laten we maar 's kijken.
Wat is er van dit mannetje geworden.
Observeer 'm maar 's.
Hier staat hij.
En omschrijf 'm dan 's.
Hoe omschrijf je zoiets.
Uiterlijke kenmerken.
Man.
Vader.
Vriend, schilder.
Of ben ik mijn curriculum.
De solo-tentoonstelling in LA.
Dat zijn niet de maten waar ik mee meet.
Waarmee meet ik wel.

Wil ik wel meten.
Een ego van twee meter dertig.
En is dat dan groot of klein voor een ego.
Ga je andere ego's meten, vergelijken.
Als ik mezelf wil omschrijven, moet ik dat zelf dan in een context zetten.
In het grotere geheel.
The bigger picture.
Zegt de schilder:
Welke accenten breng je aan.
Dergelijke keuzes bepalen het beeld.
Welke bigger picture maak je.
En nog steeds weet ik niet:
Besta ik alleen in een omgeving of is er iets dat op zichzelf staat.
Voor mij is dat er.
Oh is dat er.
Nou, het is er niet altijd.
Maar als het er is, dan is het net of mijn grote broer me komt helpen.
Dan gaat het vanzelf.
Alle grote besluiten in dit leven gingen vanzelf, waren intuïtief.
De besluiten met de verstrekkende gevolgen, daar was de keuze helder en wat gekozen werd stond vast.
Kwam geen redentatie bij kijken.
Dat deed zich voor.
Op zulke momenten kom ik mezelf tegen.
De essentie van mezelf.
Klokslag.
Klokslag zes uur avondeten.
Meneer Beusekom.
Hij staat erop dat hij zo wordt aangesproken.
Ook in de kringgesprekken 's ochtends.
Beusekom in zijn pak.
Snijdt zichzelf.
Overhemdmouwen altijd tot de polsen afgerold en dichtgeknoopt.
Hoog opgetrokken sokken.
En maar lullen:
'Ik kan het nog allemaal prima uitleggen vind ik.
Proefondervindelijk vind ik dat.
Mensen knikken begrijpend als ik aan het woord ben.
Ik ben veel aan het woord.
Zolang ik praat denk ik niet.
Bovendien: dingen benoemen geeft duidelijkheid.
Daarom zeg ik het allemaal.
"Mooi weer, wat eten we vandaag, kijk een auto, leuke jurk, wordt er niet meer gedweild, er zijn hier mensen met smetvrees, waarom weet de koning hier niets van, lekker zeg zo'n sigaartje."
Praten.

Er is hier nog één die dat heeft.
Bij een ander zie je pas hoe erg dat is.
Hij daar, hij gaat desnoods nummerborden voorlezen.
Ikzelf heb een streep getrokken bij nummerborden.
Nummerborden doe ik niet.
Kan het hier dus ook niet even voordoen.
Maar het is op de toon van: 'Er was eens een heel klein huisje.'
Hoor je 'm.
Ik probeer nog wat te zeggen als ik praat, maar hij is dat stadium allang voorbij.
Niet mijn voorkeur.
Taal.
Je kan er zulke prachtige dingen mee zeggen.'
Automutillerende Beusekom.
Om iedereen te laten weten dat het etenstijd is wordt er op een gong geslagen.
Als je corfee hebt haal je de kar met alle warme maaltijden, rijdt die naar de eetzaal en je slaat op de gong.
Met een lepel doe je dat.
Vandaag is het Beusekoms beurt.
Hij staat bij de verplegerspost waar de gong hangt en slaat.
Zijn behandelend arts komt voorbij en zegt: 'Kijk nou.'
Meneer Beusekom kijkt op.
'Leuk om te zien dat je ook hele andere dingen met bestek kan doen.'
En die Beusekom die dan voor het eerst sprakeloos is.
Ook tijdens het eten, helemaal stil, alleen soms nog nagrinnikend.
Hey Jasper.
Ja-nee wat later misschien.
Aanrijding met een persoon.
Als je er bent moet je maar vast naar binnen gaan.
Naast de deur, drie stappen weg, stapel trottoirtegels.
Onder de tweede tegel ligt de sleutel.
Nee ik verstop altijd sleutels.
Ik wil ze niet bij me hebben.
Ik ben geen cipier.
Ik ben niet gevangen in mijn eigen leven.
Ik zit geen celstraf uit.
Ik ben wel veroordeeld.
Dat is niet erg hoor.
Geeft een beetje richting.
Verklaart ook van alles.
'Oh dat is omdat ik veroordeeld ben,' denk ik dan.
Ze hebben wel gezegd: 'Moet jij niet in therapie.'
Maar ik was niet gek.
Tot mijn dertigste was ik daar heel stellig in.
Het lag niet aan mij.
Het lag aan de wereld, aan wat voor wereld ervan gemaakt was.
Ik had gezien waar dat toe zou leiden.

Ik kwam net uit 2093, let wel.
Dus ik was niet gelukkig met wat ik zag.
Had ik gelijk of niet.
Aan mij lag het niet.
Dus ik: therapie.
Dach 't nie.
Heeft het geholpen.
Het heeft geholpen.
In detectives hangen ze altijd wel een muur vol met alles over de zaak.
Ik zat altijd, als die detectives, te gluren naar dat bord.
Naar mogelijke verbanden, oorzaken en gevolgen, dat ene over het hoofd geziene maar cruciale detail.
Ik snapte geen snars van wat me overkwam.
Nooit, maar dan ook nooit heb ik één zaak opgelost.
Na die therapie was dat bord weg.
Hele departement was opgeheven.
Alle kantoren leeg, geeneens lege bureaus.
Kom aan mij.
Deze huid, al deze huid, dit hele lichaam.
Mijn lijf en leden.
Kom er aan.
Kom aan mij.
Raak aan mij, raak me aan.
Duw me desnoods opzij.
Maar kom aan mij.
Een arm om mijn schouder, de jofele high-five.
Heupwiegen hoeft niet meteen, maar 't mag, 't mag.
Ik zal deze handen vasthouden.
Ik doe niets dat u niet wil.
Maar geef me een arm, een been, die andere wang, misschien, twee lippen.
Alle botten waar ik uit besta, daarin galmt het als in lege metrotunnels.
Er is daar een leegte.
Een immense leegte met heel veel niets.
Er ontbreekt daar iets, iets essentieels.
En het is zo eenvoudig op te lossen.
Kom aan mij.
Doe maar kalm.
Laat die woordjes 's kabbelen, koddig ronddobberen, watertrappelen.
Niet aldoor die fontein, die brandspuit, je krijgt het toch niet geblust.
Neem je tijd, rust.
Laat de S sussen, hou de O open en sabbel op de Mm.
Laat de T twinkelen in plaats van tjakken, de W wankelen, niet wakken, en de V is natuurlijk vluchtig.
Heb net mijn neus met water gesnoten.
Toiletten-toegang voor betaald.
Is die lucht nog niet weg.

Niet te geloven.
Weer vertraging.
Weer een aanrijding met een persoon.
Het wordt nog rustig hier.
Spring allemaal maar.
Beter kan ik het niet schilderen.
Wegens een aanrijding met de wanhoop.
Duizend legen mouwen omarmen mij.
Toch: ik wens het iedereen toe, een mentale inzinking, een beetje stevige, een inzinking als een afgrond, niet dodelijk maar wel dat je zegt –
Heb het om me heen zien gebeuren.
Er is daarna bij die mensen altijd een shitload mededogen.
Doet de mens blijkbaar goed.
Waarom is dat geen eindexamenvak.
Mentale crisis.
Verplicht, zoals Engels.
In die toiletten, snuit ik mijn neus met water, kijken ze me aan met maar één woord in hun ogen:
Junk.
En dat moet dan krenken.
Ha.
Ik ben niets liever dan je junk, je afval, je vuil.
En je hoeft mij niet te scheiden, ik ben het allemaal even graag, alle gorigheid.
Niet alleen de groezelige vuiligheid, ook de vol overtuiging uitgesproken smerigheid.
De woest om zich heen grijpende stank, de neiging om alles uit te kotsen een reflex.
Ik krab open, kruip eronder, werk me naar binnen, ga ontsteken, ga zweren, etteren.
Ik laat het wondvocht vloeien, rijkelijk.
Kijk daar zijn de tranen die je niet kon huilen toen je wegging.
Pleng die tranen met een pleister.
Weer 's wat anders dan die parade met de praalwagens van behaalde successen.
Dat we de wereld niet kunnen veranderen betekent niet dat we hem moeten verkloten.
Ik zit, ik kijk, ik luister.
Verhef niet uw stem, verhef uzelf.
Elke gedachtengang lijdt aan tunnelvisie.
Dit perron.
Iedereen starend naar de glazen beeldschermplaten die ons bewustzijn leegzuigen.
Leegzuigen als bij een liposuctie.
Slurp-slurp.
Yeah suck it baby.
Wat kan het mij nog schelen.
Alles.
Het scheelt niet niks, het scheelt alles, aan alles scheelt het.
Een verlangen zo groot als een leven.
Zoals je naaktstranden hebt, zo zouden er ook stranden moeten zijn waar je geestelijk ontbloot kunt vertoeven.
Zoals je tegenover je beste vriend naakt bent.

Of op begrafenissen.
Ik ga om die reden altijd graag naar een ter aarde bestelling, slash crematie.
In het dagelijks leven zie ik zoveel verhulling, verberging, verdringing.
In de eerste de beste vette auto zie ik dat al.
'Dat is toch zielig,' denk ik dan.
Ga je wie je bent uitdrukken in een machine die verplaatst.
Of moet ik dat filosofisch interpreteren.
Ja ik wil wel hoor.
Probeert die patser uitdrukking te geven aan het paradigma dat het leven een reis is.
En in zijn geval dus een comfortabele reis.
Wat doet zo'n man met zijn leed.
Want hij leeft dus hij lijdt.
Waar is dat lijden.
Waar is die vuiligheid.
Ik zal het je zeggen.
Hier.
Graag en gretig graaf ik mijn graf.
Kom maar op met dat einde.
Hier met die deadline.
Die deadline is mijn levenslijn.
Dat ik weet dat dit eindig is, daar hou ik me aan vast.
Dat er hier één plaatje het laatste zal zijn.
Al is het is jammer dat ik er niet lang van zal kunnen genieten, dat laatste beeld.
Op zich iets om bij stil te staan.
Alleen al omdat het de laatste is.
De verf vloeit waar die niet gaan kan.
Ringel, tringel, triangel, triatlon, aceton, als ik kon, oh pardon.
Pareer ik, marcheer ik, marchandeer ik –
Ja wulps marchanderen, schrandere scanderen, erotisch stagneren, het uitgestelde genot een genot op zich.
Oef.
De pooier is onvermurwbaar.
Wie mijn pooier is.
Kunst.
Voor kunst doe ik alles.
Sta ook geregeld voor een raam.
Kijk ik naar buiten.
En in bed maak ik mijn beste werk.
Mooi is trouwens een bijproduct.
Dat je 't weet.
Een bijkomstigheid.
Kan nooit een doel op zich zijn.
Eigenlijk is mooi het residu, de droesem.
Het afval.
Kijk daar is die weer.

Een van de dingen die op de grens van het doek niet zonder reden worden tegengehouden, dat zijn woorden.

Woorden, niet taal.

Lichaamstaal.

Beeldtaal.

Kleurtaal.

Die mogen wel de grens over, woord-taal niet.

Werk ik dan wordt voor de kleur blauw niet het woord blauw gebruikt.

Het is een besef van blauw, zonder tekst of uitleg, zonder het te benoemen, en dat leidt tot de kwast die op het palet naar de blauwe verf gaat.

In mijn hoofd is al een moment gezien wat het moet worden en dat is de handleiding bij het kiezen van hoeveel verf, pasteus of transparant, met een toets of effen, zodat het gewenste effect kans van slagen heeft.

Het is de doorlopende jacht op dat ene beeld dat net aan mijn geestesoog verscheen.

Het is een denderende kracht die me als geen ander de toekomst intrekt.

Het neemt me mee, in galop in het verschiet.

Beeld na beeld.

Geen onderlinge verbanden.

Telkens nieuwe situaties.

De wereld verknipt.

Zoveel knippen, zoveel snippers.

Op elk moment is alles her-definieerbaar.

Niks ligt vast.

Losse snippers.

Het eerste wat ik denk is: TL-licht.

Lange gangen met zeil en veel TL-licht.

De twee huiskamers.

De huiskamer waar je niet mocht roken altijd leeg.

Daar zat ik.

Behalve dinsdagmiddag.

Dinsdagmiddag ontving de psychiater en werd de medicatie bekeken.

Waar mensen zijn ontstaan rangordes, hiërarchische structuren.

Hier was een medicatie-wedloop.

Hoe meer pillen hoe beter.

Dinsdagmiddag kwamen ze over de catwalk van de lange gang aanlopen.

Degeen die boven goed gescoord had was of timide en klein, zodat anderen luidkeels oh en ah konden doen.

Of je had de grote gebaren: het huilen, de zakdoeken, knuffelberen, trillende handen en rode ogen.

Kortom: wat ons zoal ter beschikking staat als we uiting willen geven aan wanhoop.

'Nu ook nog Tryptizol!'

Van Tryptizol kreeg je een bepaald loopje.

Zelf had ik in die negen maanden een korte periode waarin ik twee keer per week met de psycholoog sprak.

Daarmee liet je zelfs de zwaarste medicijnen ver achter je.

Om mij heen werd gefluisterd, kousenvoeten, zenuwachtig peilende blikken.

Er zat ook wel veel spanning in het lijf.
En zoiets straal je uit.
De eerste keer bij de psycholoog heeft die als eerste de spelregels uitgelegd.
Geweld was taboe.
Slaan op de armleuning van de stoel was eigenlijk al over de limit.
Slappe lul.
Rib-broek.
En die thermoskan maar grijnzen:
'Als je mijn handvat pakt kan je me zo door het glazen tafeltje slaan hoor.'
De tissues huilden allemaal één voor één, een heel pak vol, of ik ze niet in de behandelaar wou proppen.
Archiefkast daar overheen:
'Ik ben dat staan beu, smijt me op een kant joh.'
Spanning.
Het is tenslotte een soort hersenspoelen wat ze doen.
Vond ik best hoor.
Ik had er op mezelf niet veel van gebakken dus: ga je gang.
Spoel maar uit.
Voorwas, kookwas, ook goed.
Veertienhonderd toeren, heerlijk.
Maar ook al wil je het, het roept spanning op.
Zekerheden moeten worden opgegeven.
Geschiedenis wordt herschreven.
Je moet jezelf veranderen om anders naar de wereld te kunnen kijken.
Nog zo'n ding.
Weer een ding.
Dong.
Ding-dong.
Lisa kwam begin middelbare school thuis met verhalen waarin ze, in een bijzin, vriendinnen typeerde met een diagnose.
Bijvoorbeeld: 'Johanna, die heeft HSP, en die kon niet mee.'
Wat HSP dan wel was.
Een Highly Sensitive Person.
Dat was dat je ging huilen als je iets moois zag.
Ik zei:
'Gelukkig zijn er niet veel mooie dingen.'
Het lelijkst zijn de mensen die veel hebben gezien en meegemaakt en die in de onontkoombare nutteloosheid die daarin geopenbaard wordt, een reden zien om zelf ook niks meer na te streven.
Ze onttrekken zich aan hun lot want de mens wordt geboren om te streven en in dat streven die ene letter te verplaatsen totdat er sterven staat.
Soms ben ik zo vol weemoed.
Weemoed over toen Lisa nog een kleine meid was.
Goddelijke glorie van grandioze grootsheid.
Samen door de tuin lopen.
Het voorlezen.

De troost die je kon bieden bij een geschaafde knie.
Het zal nooit meer gebeuren, nooit meer zo zijn.
Alles raak ik kwijt, alles wordt uit m'n handen geslagen.
En als ik denk slim te zijn.
Als ik denk: dan hou ik het gewoon heel goed vast.
Geen punt hoor.
Hakken ze gewoon die handen er ook af.
Als je aan een begin begint, zeg je ook ja tegen het einde.
Hersenspoelen.
Ik moest bijvoorbeeld dag in dag uit drie dingen opschrijven die ik goed had gedaan.
Elke dag drie dingen.
En toen dat een beetje makkelijk ging elke dag vijf dingen.
Je mentaal opdrukken.
Het hoofd trainen om handelingen als goed te kwalificeren.
Daar een Pavlovje voor positiviteit postuleren.
Ik moest er weken aan wennen.
Het voelde opschepperig, onhandig.
Kende ik wel tevredenheid.
Of deed ik alsof.
Goed afgekeken van de anderen.
Ik ben tien als we van Los Angeles naar Nederland verhuizen.
Het bevalt me niet.
Ik krijg woedeaanvallen.
Met elke ruit die ik inschop, schop ik het gezinsleven in de war.
Ik luister mijn ouders af als ze overleggen.
'Heb je geïnformeerd naar internaten.'
'Eén in Leuven.
Streng maar wel duur.'
'Als die jongen maar hier weg is.
Hij maakt ons hele gezin kapot.
Geld is geen bezwaar.'
Ik bind in.
De woede.
De woede valt nu mezelf aan.
Ik ben dertien en doorlopend depressief.
Dat is het verhaal dat ze je geven.
Het verklaringsmodel.
De matrix.
Woede die naar binnen slaat: depressief.
Of:
Als kind teveel aan zijn lot overgelaten, te weinig sturing.
Gaat dat kind zijn eigen verhaaltjes maken.
En het is een fantasievol kind dus dat wordt een eigen wereld met verklaringsmodellen,
radicale manifesten en gevaarlijke opposanten.
Maar het zat eerder ook al niet lekker.
Bij mij niet, meteen niet.

Toen als laatste mijn moeder overleed moesten we dat huis leeghalen.
Doos met dia's.
Van alles door elkaar.
Doen we een dia-avondje.
Goed.
Natuurlijk allemaal LA.
Sentiment.
'Oja die hond, hoe heette die hond ook alweer.'
En dan een dia van een baby met één in het oog springende kwaliteit, een bij baby's vrij zeldzame kwaliteit: dit was namelijk een onaangename baby.
Dat vaal gele jumpsuitje hielp ook niks.
En waarom fotografeer je dat schilferige gezichtje als het een vertrokken bek heeft van het janken.
Was het een dia van de buurjongen.
Andrew Gibson was toch even oud.
Wie was die baby.
Vijf dia's verder een groeps kiekje.
Dezelfde vies-gele baby in de handen van mijn oudste broer.
Mijn zus ernaast, andere broer aan de andere kant.
Die baby was ik.
Nee dat vorige leven was niet helemaal goed gegaan.
Anders was ik wel beter geïncarneerd.
Ach ja, je probeert 's wat.
Karma-technisch was 2093 sowieso geen goed jaar.
Voor niemand niet.
Het jochie stond huilend langs de weg.
Pop hing vergeten aan een hand.
Achter hem lag een auto ondersteboven.
Geen bestuurder achter het stuur.
De plassen in de weg weerspiegelden de brandende stad.
Een geknakte lantaarnpaal knipperde wezenloos als een stuipende machine.
Mensen dwaalden rond, de meesten niet eens meer wanhopig.
Dat er aldoor wel ergens een naam klonk...
'Peter?'
'Klaas.'
'Laura waar ben je!'
Je was eraan gewend.
Er was geen bereik meer.
Met geen van de netwerken.
De wereld was weer zo groot als je kon zien.
Geen info, nergens over.
Leeggeroofde supermarkten.
Kassameisjes die als zombies uit hun ogen krijsten.
Ze gooiden hun eigen ruiten niet meer in, ze spongen er gewoon doorheen, net als iedereen.
De waanzin.
De waanzin.

Nee Jasper, ga je gang.
Er is bier in de koelkast.
De stapel naast mijn bed moet je maar 's kijken.
Fel werk.
Het duurt hier nog tot –
Ik zou zo zes uur in Leerdam moeten zijn.
Tien voor zes wordt dat dan.
Als je me van het station haalt scheelt dat twintig minuten lopen.
Fijn.
Laat ik nog weten.
En hier sta ik als één van de velen.
We staan hier als riet aan een oever.
Wiegen wat.
Gelaten.
En daar loopt een rietstengel naar de rookzuil.
Ik kan nog altijd denken:
Ja Matthew je hebt een dochter.
Lisa.
Drieëntwintig jaar.
Ik heb haar allang niet meer.
Al tien jaar niet.
Meer nog.
Als ze beginnen te praten is het al afgelopen.
Woorden hebben nog nooit iets opgelost.
Nee het beeld.
Dat ene beeld.
Vastleggen.
Vastpinnen, vastnieten.
Vastspijkeren met de spijkers waarmee Luther zijn stellingen aan de Slotkerk in Wittenberg heeft gespijkerd.
Een fabel trouwens.
Waarom zou hij.
Het is begin vijftienhonderd, de boekdrukkunst is er pas net.
Wie kon er lezen.
Zoiets heeft een incubatietijd.
Dat moet integreren.
De mobiele telefoon deed er in onze tijd tien jaar over om gemeengoed te worden.
De boekdrukkunst, toen.
Dus die spijkers moeten nog ergens klaarliggen.
Ik mooi mazzel.
Nu dat beeld nog.
Dat ene beeld dat alle andere beelden... onmisbaar maakt.
Ik ken één verhaaltje.
Eén verhaaltje wil ik wel kennen.
Dit is dat verhaaltje:
In een onbeschrijfelijk huis woonde een onbeschrijfelijke vrouw in een onbeschrijfelijk verhaal.

Liesbeth.
Dat geluk, dat mooie geluk dat ons soms toevalt.
Dat moment waarop alles met zijn voorbestemming samenvalt.
Het moment waarin alles zijn onovertroffen grootsheid is.
Zonder dat die onmetelijkheid angst inboezemt.
Nee, geen angst, want niks wordt belaagd of aangevallen.
Er is geen concurrentie.
Alles heeft zijn plek en genoeg plek, plek voor iedereen en alles.
Alles bestaat en alles wordt bewust.
Het is zo overstelpend dat je het niet kan observeren, je kan er niet buiten staan, nee je neemt er deel aan.
Dat is geluk.
Omdat er geen ego is.
Geluk om wat je bereikt hebt is geen geluk.
Geluk is onbaatzuchtig.
Zodat alles om je heen ook gelukkig kan zijn.
Sst.
Sst.
Shit.
Ik ging het haten man, dat geluk.
Ik ging dat zo gruwelijk haten.
Echt bloederig.
Dit was voor mijn dertigste, hè.
Want wat ik ook probeerde, ik vond geen manier waarop ik dit leven kon leven.
Alle energie ging op aan de strijd tegen neerslachtigheid.
En dan van die momenten van glorie en geluk.
Ik kon er niet meer tegen, niet te tillen schoonheid.
Geluk liet zien wat het leven kon zijn.
Maar niet was.
En man, dat haatte ik tot in het diepst van mijn gedachtenkronkels.
Zelfs in de meest afgelegen mijnschachten hing ik posters op:
Wanted: Happiness.
Dead or alive.
Opsluiten, afvoeren, weg ermee.
Want als ik niet af en toe ook zielsgelukkig was geweest, dan was ik er natuurlijk allang tussenuit gepiept.
Het was de schuld van geluk dat ik hier nog niet weg kon.
Geluk moest stuk.
Ik moest dood.
Dus dat ging ik doen.
Er was echter één probleem.
Ik kon geen zelfmoord plegen.
Wie eigenlijk wel.
De dood is onmenselijk groot.
Veel te groot voor onze hooguit-anderhalve-liter-hersenen.
Dus wat.

Wat te doen.
Wat bleek te kunnen was een aantal handelingen uitvoeren.
Een handeling kon ik terugbrengen tot een betekenisloze verrichting.
Consequenties werden genegeerd.
Zo kon de arm worden afgebonden.
Aderen zwollen op en werden zichtbaar.
De geprepareerde spuit werd opgepakt.
De naald werd in dat blauw gestoken.
Er werd wat bloed de spuit ingetrokken om te checken of de naald goed zat.
Daarna werd de plunjer in de spuit gedrukt.
Weerstand.
De heroïne moest door het minieme gaatje van de holle naald.
Dus meer kracht en doordrukken.
Handelingen.
Betekenisloze handelingen.
Binnen een aantal seconden sloegen alle systemen in het lichaam op tilt.
De reactie op het gif had de kracht van schuivende continentale platen.
Het lichaam begon te stuipen, het kromde zich tot een boog, als een boog, liet de spanning een fractie van een seconde los, sloeg terug, sloeg te pletter op het matras, kromde zich weer, kronkelend en zo verder.
Er was toen nog bewustzijn en dat bewustzijn dat smeekte:
'Toe maar, alsjeblijft, doe maar, ga, ga in Godsnaam.'
Toen spatte het bewustzijn uit elkaar.
En daarna, door de hitte van die explosie, smolt het weer samen.
Ik zweefde in een blauw als van de hemel.
Het overal aanwezige licht had geen oorsprong.
Er was geen lichtbron.
Het kwam overal vandaan.
Het was de hemel.
Hoog, hoog in lucht.
Ver, ver boven de aarde.
Om mij heen waren de vliegers.
Zelf was ik ook een vlieger.
Zoiets weet je, dat voel je onmiddellijk aan de zwierige manier van bewegen.
De andere vliegers waren goed, vriendelijke vliegers, dat voel je ook meteen.
Met een lang, lang, dun draad zat ieder van ons nog vast aan een mensje beneden.
Maar de afstand daarnaartoe was van zo'n lengte dat niets menselijks ons daar in de hoogte kon aanraken.
Zo zweefden we daar, een tijdloze tijd lang.
Ik kwam bij.
Het was of mijn hoofd anders werd gelegd.
Het was gek om ineens weer een hoofd te hebben.
Er was hard licht in mijn ogen.
De zaklamp van de dokter.
Alles was anders maar dat wist ik toen nog niet.
Ik kon toen ook nog niks.

Zo mijn organen al functioneerden, dan was er geen centraal zenuwstelsel om de boel aan te sturen.

Ze moesten me ondersteunen.

Brancard.

Het enige wat ik kon was knikken.

Knikken was ja.

Ja.

Omdat 'ja' een positieve uitdrukking was.

En een gretig ja was het.

Een ja op het oh zo lang verlangde huwelijksaanzoek.

Neemt U, Matthew Huisman, dit leven tot uw wettig echtgenoot.

Ja.

Ja-ja-ja!

Dus ik maar knikken.

Dat duurde dagen.

Ze dachten dat het een tic was.

Ze wisten niet of er door de ademdepressie een hersenbeschadiging was opgetreden.

Ze vroegen me te stoppen.

Ik knikte.